

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio LXXXVII. Legatus de latere quam potestatem habeat in revocandis
unionibus & privilegiis à Papa concessis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

Non obstat, quod Capitula necessariò non concludant approbationem istius dismembrationis, cum possint ad alia referri, quia cum non appareat, aliam concessio- nem fecisse Cardinalem Cosciam, præter d. dismembrationem, confirmatio, & ap- probatio est ad illam referenda, ut tradit Bart. conf. 196. n. 5. lib. 1. Menoch. conf. 106. num. 166. lib. 2.

Non obstat, quod in Concilio Constantiensi fuerint annullatæ omnes dismem- brationes, quia placuit responsio, quod ista dismembratio non fuit facta à Cardinali Coscia, uti Pontifice, quæ propterea non videtur comprehensa in d. revocatione, quæ loquitur de concessionibus factis ab iis, qui se gererent pro Pontificibus, vel es- sent verè Pontifices, ut habetur in dec. 355. n. 3. par. 2. in recent. & quod ista non fuerit revocata, suadet ex observantia subsequuta, & ex eo, quod per talem revocatio- nem inferetur præjudicium Ecclesie Romanæ, cui communitates, per d. dismembra- tionem remanent immediatè subjectæ, quale præjudicium non est credendum, ali- quo modo voluisse Patres Concilii.

Et ita decisum.

DECISIO LXXXVII.

Legatus de latere quam potestatem habeat in revo- candis unionibus & privilegiis à Papa concessis.

Eminentiss. Ubaldo.

Majoricen. jurisdictionis.

In recent.
Decis. 1191.
par. 5.

Luna 15. Maii 1628.

S U M M A R I U M.

1. Legatus de latere potest dissolvere uniones pontificias, & dismembrare, subsistente justâ causâ.	statuere potest.
2. Legatus de latere, etiam contra jus com- mune	3. Privilegio abutens, illo debet privari.
	4. Civitas per rebellionem amittit omnia jura, & privilegia, per prius quæ sita.
	Aaa 3
	5 Va-

- 5 Vasallus, licet teneatur servire Domino in bello, tamen si subsidia ampla, & non ordinaria prestat, dignus est remuneratione.
- 6 Assertioni Cardinali, junctis administrato, & coram me, in quibus fuit resolutum constare de dismembratione Card. Colcia, eamque suffragati communitatibus Medicinæ, Ganzanighæ, & Villæ Fontanæ, quia vera est conclusio in dd. decisionibus firmata, quod Legatus de Latere, pro ut erat d. Cardin. potest dissolvere uniones Pontificias, & dismembrare (substante) p. stâ causâ, cum tunc possit etiam statuere ad versus jus commune. c. fin. de transact. d. d. conf. 77. n. 4. vers. aut subest legitima causa, l. 2. Rom. conf. 428. incipit in terminis propositionis consultationis n. 13. Gambar. de offic. & auct. Legat. de Later. l. 2. tit. de var. ord. n. 15. q. 1. fin. & l. 5. in tit. de potest. Legat. in unen. n. 153. & seq. Mandos. super reg. 19. q. 19. n. 16.
- 7 Rebellio qualiter probetur, n. 8.
- 9 Narrata ex cursu longi temporis presumuntur vera, & justificata.

DOMINI confirmarunt hodie decisiones in hac causa factas, coram bon. mem. Dipratto, & coram me, in quibus fuit resolutum constare de dismembratione Card. Colcia, eamque suffragati communitatibus Medicinæ, Ganzanighæ, & Villæ Fontanæ, quia vera est conclusio in dd. decisionibus firmata, quod Legatus de Latere, pro ut erat d. Cardin. potest dissolvere uniones Pontificias, & dismembrare (substante) p. stâ causâ, cum tunc possit etiam statuere ad versus jus commune. c. fin. de transact. d. d. conf. 77. n. 4. vers. aut subest legitima causa, l. 2. Rom. conf. 428. incipit in terminis propositionis consultationis n. 13. Gambar. de offic. & auct. Legat. de Later. l. 2. tit. de var. ord. n. 15. q. 1. fin. & l. 5. in tit. de potest. Legat. in unen. n. 153. & seq. Mandos. super reg. 19. q. 19. n. 16.

In casu autem nostro fuit habita pro justa & sufficienti causa dismembrationis rebellio civitatis Bononiæ, & subsidia Sedi Apostolicæ præstita per communitates pro illius recuperatione, nam sicuti rebellio præbebat causam auferendi privilegia unionis civitati concessum, quia abutens privilegio, illo debet privari. c. ult. de immum. Eccl. & c. Romana de sent. ex comm. in sexto, & per rebellionem amittuntur omnia iura & privilegia per prius quesita. L. quisquis ubi omnes, C. ad Juliam Manes, Peregr. de iure fisci. l. 3. tit. 3. l. 6. & firmatur in decis. hac in causa facta coram me, ita subsidia pro illius recuperatione præstita per dd. communitates, cum non fuerint ordinaria, sed amplè præbuerunt legitimam causam dd. communitates remunerandi, mediante dismembratione, quamvis alias essent subdita Sedi Apostolicæ, ut in puncto voluit Menoch. in conf. 103. n. 71. vers. respondetur, & seqq. l. 1. & firmatur in d. decisione.

Supradicta verò rebellio & servitia, quæ fuerunt causa dismembrationis, sufficienter remanent probata, non solum ex assertione ejusdem Cardin. Legati, junctis administrato deductis in supradicta decisione, sed etiam ex historiis; nam Platina in vita Bonifacii IX. attestatur, quod Dux Mediolani recuperavit Bononiam ab obsequio difficultate, & defensione civitatis, signum evidens rebellionis, & quod Cardinalis Colcia postea d. civitatem obsedit, illamque redegit in potestatem Ecclesiæ existente militum Duce Brachio Fortebrachio Perusino, & quidem cum unio fuerit facta à Bonifacio IX. non est verisimile, quod eo vivente fuerit facta dismembratio à d. Cardin. Colcia creatura ejusdem Bonifacii, nisi eo sciente, & consentiente, & nisi admisset facilis fuisset recursus ad eundem Papam, qui unionem concesserat, Concurrente præterea, ut dixi, administrato in decisione considerata, & desumpta ex attestazione Greg. 7. de probat. nec non ex capitulis anni 1411. in quibus eadem rebellio continetur, & ex

& ex antiquitate, & cursu longi temporis, præsumitur vera, & justificata. Seraph. dec. 1433. n. 4. cætera fuerunt sublata in supra dictis decisionibus, de quibus agitur. Et ita utraque parte informante. & c.

DECISIO LXXXIII.

Ad part. 3. Quæst. 9. Additio.

Conclusionem primam hujus quæstionis, scilicet quod generalis derogatio privilegiorum non comprehendat inserta corpori juris, intellige ut procedat, quando dispositio derogans esset talis, quæ necesse hab. rei expressè derogare juri communi, qualis est omnis dispositio facta per viam rescripti, secus verò si fieret per viam legis aut constitutionis, hæc enim semper tollit jus commune contrarium, etiam non facta de illo mentione, c. 1. Et ibi Doct. de const. in 6. Felin. in c. r. n. 11. de rescript. & eadem ratione privilegium posterius satis derogat priori incompatibili in corpore juris inserto sine aliqua clausula derogatoria, Innoc. in d. c. r. n. 4. de rescript. Felin. in c. nonnulli n. 9. eod. tit. Bald. in l. item lapilli n. 8. ff. de rer. div. si. quamvis lex vel privilegium posterius non omninò repugnans priori non tollat ipsum sine speciali derogatione; quo sensu Rota decidit Breve Leonis XI. cogens Patres Societatis ad solvendam vigesimam loco decimæ de quibuscunque terris, non comprehendere nevalia, etiam si in eo adessent clausulæ amplissima, quia cum in d. Breve non fieret ulla mentio novalium in dispositiva, non poterant clausulæ derogatoriæ privilegiorum tollere privilegium exemptionis à decimis novalium insertum corpori juris, in c. ex parte il. de decim. vid. Rot. dec. 645. n. 5. par. 3. rec. Et fuse Fagnan. in d. c. nonnulli præcipuè sub. n. 41. de rescript. ubi eleganter ait: derogationem privilegiorum, quæ potest referri tam ad inserta quàm ad non inserta, potius referri ad non inserta, sed si fiat lex specialis in materia, in qua adest privilegium in corpore juris clausum, tunc sicut ipsum jus commune, ita & privilegium in jure clausum satis tollitur generali derogatione.

De vi autem & effectu clausularum derogatarum vide latè Gonzal. ad regul. 8. glos. 63. per tot. Cardin. Tusch. conclus. 350. n. 6. lit. C. Rota coram Gregorio dec. 109. n. 10. Et in recent. dec. 666. n. 2. Et 3. part. 1.

DE-